

"התנהגות ארגונית": 70-928-01

שנת לימודים: תש"ע. 2009-10.

סמסטר: סמסטר א'. היקף שעות: 2 שעות.

אתר הקורס בלמידה מתוקשבת: <http://hl2.biu.ac.il>

א. מטרת הקורס:

ללמוד ולהכיר קשת רחבה של תהליכים ארגוניים ולהבינם בשלוש רמות ניתוח: אישית, בין-אישית - קבוצתית, וארגונית - מערכתית. למידה זו הינה חיונית כדי לאבחן ולהעריך תהליכי ניהול, שינוי, התחדשות והצלחה של כל סוגי הארגונים.

מימד ההסתכלות בקורס מכוון לתהליכים בעלי זיקה לעולם העסקים והארגונים הרחב, לנוכח מגמת השינויים הדינאמיים במערכות אלו בעולם ובארץ.

ב. יעדי הקורס:

- הכרה והבנה מקיפה של תיאוריות וגישות ניתוח בה"א (התנהגות ארגונית).
- הכרת ערכם של התיאוריות והמחקר השיטתי כבסיס חיוני לתהליך הניהול.
- איתור והכרת מגמות עכשוויות בעולם העסקי והארגוני ובחינת משמעויותיהם לתיאוריה ולפרקטיקה של ניהול ארגונים.
- הכרת החשיבות בראייה מערכתית של סוגיות ארגוניות וניהוליות ובחינת המשמעויות.

ג. תוכן הקורס:

מימד ההסתכלות בקורס מכוון לתהליכים בעלי זיקה לעולם העסקים והארגונים הרחב, לנוכח מגמת השינויים הדינאמיים והמשברים במערכות אלו בעולם ובארץ.

הקורס יבחן תהליכים בהיבטים התנהגותיים הנגזרים ומושפעים מהשינויים, תוך בחינת המשמעויות עבור מנהלי ארגונים כיום ומחר. מושם דגש מיוחד על לימוד נושאי ה"א על ידי חיבור וקישור תיאוריה ומחקר ליישום ולפרקטיקה.

הנחות היסוד לגישה זו הן ש:

1. תחומי ידע תכניים וכן כישורים אישיים הנתבעים ממנהלים כיום ובעתיד משתנים כל הזמן באופן מהותי ויסודי.
2. מנהל חייב להיות מוכן ל"קפיצות המדרגה" הן בהבנתו ותפיסתו הבסיסית והן ברמת מודעותו לסוגיות בעלות היבטים התנהגותיים עם זיקה חשובה להצלחה ארגונית.
3. "המנהל של מחר" חייב להכיר ולהבין היטב את התיאוריות והגישות המובילות בה"א וכן את המחקרים ותחומי החקירה המרכזיים בה"א כחלק מרכזי בתהליכי הלמידה ורכישת הידע האישיים שלו.
4. המנהל חייב לעיין ולהכיר את הקשרים שבין התיאוריה לפרקטיקה כצעד חיוני ומרכזי בקידום ופיתוח ארגוני.

שיטת הלימוד משלבת רכישת בסיס מושגי ותיאורטי רחב ומעמיק של סוגיות ה"א באמצעות:

- (1) הרצאות, (2) דיונים וסימולציות בקבוצות ובמליאה, (3) ניתוחי אירוע case studies,
- (4) קריאת מאמרים מהביבליוגרפיה, (5) ביצוע תרגילים (6) הצגת נושא נבחר בכיתה.

ד. מהלך השיעורים:

קריאה	תכנים	רמת הדגש העיקרי	נושא הלימוד	
Greenberg & Baron; Robbins	מטרות ויעדי ה"א סקירה היסטורית והתפתחות מחקר בה"א אתגרים בה"א: מבט ניהולי		מבוא להתנהגות ארגונית	1
		הפרט MICRO	התנהגות הפרט	
Greenberg & Baron; Robbins	נאמנות ומחויבות אתיקה	"	ערכים	2
"	שביעות רצון בעבודה דיסוננס קוגניטיבי קשרי עמדה <-> התנהגות	"	עמדות	3
"	תיאוריות וגישות בחינה ומיון רגשות, מזג וקרירה	"	אישיות	4
"	עיצוב התנהגות, גורמי השפעה, ייחוס, שיפוט	"	למידה, תפיסה ותפיסה בין-אישית	5
"	יסודות ההנעה, ציפיות, הצבת יעדים, העצמה, תיגמול, יישומים	"	מוטיבציה	6
"	היבט פסיכולוגי וקוגניטיבי, אי-וודאות, חשיבה ביקורתית, הטיות, יצירתיות, יישום החלטות	"	קבלת החלטות - היחיד	7
"	אפיון, תגובות, שחיקה, איזון בין עבודה-> <חיים, דרכי התמודדות	"	לחץ בעבודה	8
		בין-אישית וקבוצתי MIDRO	קבוצות בארגונים	
Greenberg & Baron; Robbins	מושגי יסוד ודינאמיקה, תפקידים, לכידות, יתרונות, תהליכי החלטה, פיתוח צוות	"	הקבוצה והצוות	9
"	גישות עבר והווה, פרט, מצב, אפקטיביות, חזון, אמון	"	מנהיגות	10
סמואל	תפקידים ותהליכים, רשת וכיוון, "מחסומים", רב-תרבותיות	"	תקשורת ארגונית	11
סמואל	סיווג ומקורות, ניהול קונפליקט, פוליטיקה ארגונית, מו"מ, תלות	"	כוח וקונפליקט	12
		הארגון והסביבה MACRO	מערכת הארגון	
סמואל	גישות, מבנים מוכרים וחדשניים, גורמי השפעה	"	מבנה ארגוני	13
Greenberg & Baron; Robbins	ניתוח עיסוק, תהליכים ועיצוב עבודה, יתירות, איכות, גמישות	"	טכנולוגיה ותכנון עבודה	14
סמואל	אבחון, תפקידים, עיצוב ושימור, למידה וניהול, תרבות לאומית, גלובליזציה	"	תרבות ארגונית	15
Greenberg & Baron; Robbins	הערכת ביצועים, משוב, מדדים ושיטות הערכה, ניהול הביצוע	"	ביצוע ארגוני	16
סמואל	ניהול השינוי, צמיחה ודעיכה, התנגדות, פיתוח ארגוני, כשירות ארגונית, חדשנות ולמידה	"	שינוי ארגוני	17
	מצגת כיתתית לפי נושאים נבחרים.		הצגת ניתוחי אירוע במליאה	

ה. חובות הקורס:

1. נוכחות והשתתפות בכל מפגשי הכיתה וההרצאות (הזכות להיבחן - מילוי תנאי מזכה להיבחן).
2. קריאת חומר הקריאה באופן רציף וידיעת התכנים שידונו בכיתה בכל מפגש.
3. הגשת תרגילים בהתאם לנושא הנלמד וההנחיות: שני ניתוחי אירוע ניהוליים – ארגוניים נבחרים (מודפסים). ניתן לבצע את הניתוח כעבודה בזוג. כל ניתוח אירוע יתבסס על הספרות המחקרית הרלוונטית והעדכנית. ניתן להמיר אירוע כתוב אחד בהצגת ניתוח אירוע במליאה (30% מהציון).
4. מעקב קבוע באתר הקורס המתוקשב המלווה לקבלת עדכונים והודעות, ועיון והורדת חומרי הלימוד באופן שוטף על פי הנחייה באתר המתוקשב.
5. מבחן מסכם (70% מהציון).
6. קריאת אירועי case studies מהאתר המתוקשב של הקורס.
7. ציון עובר – 60 ומחייב מעבר מבחן הסיכום בהצלחה.

ו. תקשורת

קשר קבוע ועדכון הודעות - באמצעות האתר הקורס המתוקשב, ובו חומרי לימוד רבים ושקפים.
josmanz@mail.biu.ac.il לתיאום מפגש או סיוע: e-mail: ליצור קשר בשעת קבלה: בתיאום מוקדם. טל': 03-531-7924

ז. ביבליוגרפיה:

Greenberg, J. & Baron, R. (2008). Behavior in Organizations: Understanding and Managing the Human Side of Work. 9th Edition. Prentice-Hall Press. <http://myphilip.pearsoncmg.com/>

Robbins, Stephen P. (2007). Organizational Behavior. 12th Edition. Prentice-Hall.
http://wps.prenhall.com/bp_robbins

Robbins, Stephen P. (2004). Essentials of Organizational Behavior. 8th Edition. Prentice-Hall.
http://wps.prenhall.com/bp_robbins_eob_8

ארגונים: מאפיינים, מבנים ותהליכים. סמואל, יצחק. (2002). מהדורה שנייה. אוני' חיפה.

המשחק הפוליטי - עוצמה והשפעה בארגונים. סמואל, יצחק. (2005). אוני' חיפה.

- מגוון מאמרים נבחרים באתר המתוקשב של הקורס.
 - מגוון Case studies ותרגילים נבחרים נמצאים באתר המתוקשב של הקורס.
- בספרייה קיימים עותקים רבים של ספרי יסוד בניהול - ניתן להשתמש בכל ספר מעודכן אחר, בהתאם לנושאים הנלמדים.